

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

อุบายสอนของหลวงปู่มั่น

ผู้กำกับ จากนสพ. “พิมพ์ไทย” คอลัมน์วิจารณ์ธรรม วันจันทร์

เมื่อหลวงตาต้องถวายฎีกาในหลวง ?

น้อยคนนักที่จะเข้าใจถึงความสัมพันธ์อันลึกซึ้ง ระหว่างสมเด็จพระบรมมหาบพิตร สมภารเจ้า กับสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และก็มีน้อยคนนักที่จะมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ว่าทำไม พระธรรมวิสุทธิมงคล หรือหลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน จำต้องตัดสินใจเข้าถวายฎีกาต่อในหลวง สืบเนื่องมาจากเหตุผลกลใดในอย่างไร

เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ พระองค์นี้ทรงเป็นพระพี่เลี้ยง (พระอภิบาล) ของในหลวงในคราวเสด็จทรงผนวช ณ วัดบวรนิเวศวิหาร และก็เป็นเป็นที่ทราบกันดีว่าสมเด็จพระสังฆราชพระองค์นี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระสังฆราช ด้วยพระราชอำนาจของพระองค์

ก็อาจทราบกันเพียงเท่านั้น !

แต่จะมีใครสักกี่คนที่ทราบว่า นอกจากสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ จะทรงเป็นพระพี่เลี้ยงในคราวทรงผนวชแล้ว พระองค์ยังทรงเป็นครูบาอาจารย์ในด้านการสอนวิปัสสนากรรมฐานแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตลอดมาอีกด้วย

มีน้อยคนนักที่รู้ว่าในระหว่างการก่อสร้างวัดญาณสังวราราม จังหวัดชลบุรี อยู่ ณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ เข้าศึกษาและปฏิบัติกรรมฐานอยู่กับสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ ในที่อันสงบสงัด วิเวก ซึ่งในบางครั้งได้ทรงศึกษาและปฏิบัติอยู่จนค่ำมืด ครึ่งคืนก่อนคืน กว่าที่จะเสด็จพระราชดำเนินกลับ

ดังนั้น สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ จึงเป็น “พระอาจารย์” ของพระบาทสมเด็จพระอยู่หัว โดยแท้จริงเพียงพระองค์เดียว

นอกจากนี้จะมีใครรู้บ้างว่า ในระหว่างที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ ถูกคนของรัฐบาลบุกเข้าไปรังแก 2-3 ครั้งถึงในที่ประทับ ณ โรงพยาบาลจุฬาฯ ซึ่งเป็นขณะเดียวกันกับที่คนของรัฐบาลได้ใช้อำนาจตามกฎหมาย แต่งตั้งให้สมเด็จพระพุทธาจารย์

(เกี่ยว อุปเสโน) ให้มีอำนาจเสมอกับสมเด็จพระสังฆราชที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสถาปนา ในระหว่างนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี ทรงเสด็จพระราชดำเนินเข้าเยี่ยม “พระอาจารย์” (สมเด็จพระสังฆราช) ถึงที่ประทับในโรงพยาบาลจุฬาฯ เป็นการเฉพาะส่วนพระองค์

คงไม่ต้องกล่าวหรือกว่า “ศิษย์” จะมีความห่วงใยใน “พระอาจารย์” มากมาย มหาศาลเพียงไร และในคราวนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเข้ากราบเยี่ยมพระอาจารย์เพียงสองต่อสองอยู่ภายในห้องบรรทม เป็นเวลานานถึง 20 กว่านาที โดยที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ และสมเด็จพระเทพฯ ทรงประทับรออยู่แต่ด้านนอกเท่านั้น

นี่คือความสัมพันธ์อันแน่นหนาอีกซึ่ง ระหว่างองค์พระมุขแห่งพระราชอาณาจักร และองค์พระประมุขแห่งพระพุทธศาสนาจักร ที่ประเทศชาติสามารถสถิตสถาพรมาด้วยความแน่นหนามั่นคงก็ด้วยสองสถาบันหลักดังที่กล่าวมานี้

ดังนั้น ใครก็ตามที่บังอาจใช้อำนาจอันมิชอบบิดรอนพระราชอำนาจขององค์พระประมุขทั้งสอง จึงเปรียบเสมือนเป็นผู้บ่อนทำลายชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ทำลายความแน่นหนามั่นคงของประเทศชาติ จึงไม่สมควรได้เข้ามาบริหารประเทศชาติและพระศาสนาอีกต่อไป

หลวงตาพระมหาบัว จึงจำต้องเข้าถวายฎีกาก็ด้วยเหตุนี้ !!

ณ. หนูแก้ว

หลวงตา การถวายฎีกานี้เป็นหัวใจของคนทั้งแผ่นดิน แสดงออกมาเป็นถวายฎีกานะ คนทั้งแผ่นดินเดือดร้อน กระทบกระเทือนมาก เพราะความมักใหญ่ใฝ่สูง ความตะกละตะกลามของพระหัวโล้น ๆ ที่แทนที่จะละกิเลส กลับส่งเสริมกิเลสมากขึ้น ผู้ปกครองบ้านเมืองแทนที่จะให้บ้านเมืองมีความสงบร่มเย็น กลายเป็นฟืนเป็นไฟเผาบ้านเผาเมือง กลายเป็นข้าราชการบริวารย์กษัตริย์ สังหารชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ไปในตัว ๆ ซึ่งแสดงอยู่ทุกวัน ๆ นี้ ประชาชนมีหัวใจทุกคนเขาทนอยู่ไม่ไหว เสนอเข้ามา ๆ เราเป็นจุดศูนย์กลาง จึงต้องรับเรื่องราวทั้งหลายเหล่านี้มาพิจารณา เราไม่มีอะไรที่เป็นข้อขัดแย้งจิตใจประชาชนที่แสดงออกมา จึงต้องได้นำเรื่องนี้ถวายฎีกาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องราวเป็นอย่างนั้น

ไม่ใช่ว่าหลวงตาบวอยู่ ๆ หาแต่เรื่องอุตริ่นอุตริ่น โฉ้ผู้ที่อุตริอยากเป็นใหญ่เป็นโต เป็นบ้ามันไม่ได้พูดถึงนะ เข้าใจไหม เอมันย่อ ๆ อย่างนี้ละ ไม่ต้องเอายาว มันเบื่อกจริง ๆ นะ มันทำไมไ้อ้พระเรานี้ละ หัวโล้น ๆ คัมภีร์วินัยก็มีอยู่ทำไมจึงไม่ดู มันหาแต่ฟืนแต่ไฟมาเผาแต่องค์ศาสดาลงมา องค์ศาสดาคือพุทธศาสนา ลงมาตลอด พระอยู่ในป่าในเขาก็อยู่

ไม่ได้ ท่านบำเพ็ญสมณธรรมด้วยความสงบเรียบร้อย กระเทือนถึงกันหมด ต้องเดือดร้อนด้วยกัน พิจารณาสาเหตุผลเหล่านี้ มันสมควรหรือ เพราะเหล่านี้มันเรียนตำเมื่อไรถ้าพูดธรรมดา เรียนถึงขั้นจรวดดาวเทียมนู่นนี่ แต่เวลาการกระทำ ฟังเอาซิ กวนบ้านกวนเมือง กวนชาติ ศาสนา อยู่ตลอดมานะ หลายปีมาแล้ว ตั้งแต่เริ่มรัฐบาลชุดแรกมา นั่นแหละแล้ว หัวต่อเป็นรัฐบาลชุดแรก เริ่มมาตั้งแต่โน้นจนกระทั่งบัดนี้ไม่เคยสงบเลย ไม่ทราบมันจะก่อไฟไฟเผาอะไรบ้านเมืองตัวเอง ชาติไทยก็ชาติของตัวเองจะมาเผาหาอะไร ก็เท่ากับเผาหัวเจ้าของนั่นเองจะไปเผาอะไร นี่ชิมมันน่าสลดสังเวช

เราพูดเราพูดเป็นธรรมดา เพราะฉะนั้นจึงพูดออกได้ทุกแง่ทุกมุมในฐานะของผู้นำธรรมออกมาแสดง จะเอนจะเอียงไปไหนไม่ได้ ผิดบอกผิด ถูกบอกถูก อย่างที่เสนอนี้ประชาชนทั้งประเทศที่มีความจงรักภักดีต่อศีลต่อธรรมต่อองค์พระมหากษัตริย์ ศาสนาอยู่ด้วยกันหมด ทนไม่ได้ จึงได้ดันออกมาๆ ทั่วประเทศไทย หนุนเข้ามาหาเรา ในฐานะที่ว่าเราก็หัวโล้นๆ คืออีตาบ้านั้นแหละ เขาคงจะไวใจเรา เขาคงจะเชื่อถือเราเขาถึงหนุนเข้ามาหาเรา เพื่อให้พาก้าวเดิน แสดงออกซึ่งกิริยาของเขาทุกอย่างออกมาหาเรา ให้เราออกแสดง จึงเรียกว่าหลวงตาบ้าง อะไรก็หลวงตาบ้าง มันสมบัติอะไรหลวงตาบ้างจะมาไม่ได้มาหาสิ่งเหล่านี้ละ มาหาอรรถาธรรมต่างหาก ก็ยังต้องได้อยู่อย่างนี้

มันน่าจะคิดอ่านไตร่ตรองบ้างโลกเขาเป็นยังไง เราเป็นคนเช่นไรถึงได้มักใหญ่ใฝ่สูงจนเกินเนื้อเกินตัว ทำความเดือดร้อนแก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ กระเทือนไปหมดทั่วประเทศไทยเราเวลานี้ คัมภีร์วินัยก็มีอยู่มันดูหาอะไร มันเป็นนอนแทะกระดากอยู่เฉยๆ นี่ ครั้นเอาออกมาแล้วก็ไปนอนไปหมดนั่นแหละ ไปที่ไหนใครก็รังเกียจ ความประพฤติการแสดงออกเช่นนี้โลกรังเกียจ ชาวไทยจนอยู่ไม่ได้ กระเทือนมาจนกระทั่งถึงวันนี้ ไปยื่นฎีกาใช้ไหมละ ก็อย่างนั้นแล้ว ยื่นก็ยื่นด้วยความเห็นของประชาชนทั่วประเทศ ไม่ใช่ของคนหนึ่งคนเดียวนะ ความรู้ความเห็นของคนทั้งประเทศที่รักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ด้วยกันเขาแสดงออกด้วยความจงรักภักดีต่อองค์ทั้งสามนี้ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จึงได้แสดงออกมา ก็เพราะเรื่องมักใหญ่ใฝ่สูงเกินเนื้อเกินตัว เกินเทวดา อินทร์พรหมจมลงไปรอกุ่น

เราพูดจริงๆ การทำเช่นนี้ไม่ใช่ทางเพื่อความสงบเรียบร้อยและเพื่อมรรคผลนิพพานเพื่อนรอกเวจีไปทั้งนั่นแหละ ทำความเดือดร้อนแก่จิตใจของคนทั้งประเทศเป็นของเล่นเมื่อไร กระเทือนใจหมดเวลานี้จนกระทั่งประเทศไทยอยู่ไม่ได้ หนุนกันมา ร้อนกันหมดเลยเวลานี้ร้อนมากนะ ศาสนาเป็นของเย็น แต่ผู้เป็นนอนเข้ามาอยู่ในศาสนานั้นซิ มันแสดงความหมิ่นคลั่งเข้ามากระจายไปหมดเวลานี้จนฟังไม่ได้ดูไม่ได้นะเรา วันไหนว่าจะไม่พูดเรื่องเหล่านี้มันก็ได้พูดจนได้นั่นแหละ เอาเท่านั้นละวันนี้

พูดเรื่องศีลเรื่องธรรมก็พูดมาพอ ผู้ฟังก็ฟัง ผู้ฟังก็ฟังลงไป ฟังอรรถฟังธรรมจรมดินลงไป เหยียบย่ำไปเรื่อย ๆ อย่างนี้ ดังที่เห็นอยู่นี้ นี่พวกเหยียบธรรม พวกทำลายความสงบสุขของชาติบ้านเมืองให้เกิดความเดือดร้อน เราทุเรศจริง ๆ นะ ก็เราไม่มีอะไรกับใคร ก็จำต้องได้พูดอยู่อย่างนี้แหละ

วันนี้คนก็บางตาหน่อย เพราะวันไหนคนก็แน่น ๆ ทุกวัน ๆ วัดป่าบ้านตาดรู้สึกว่าคุณมากขึ้นโดยลำดับไม่ใช่ธรรมดา มากขึ้นโดยลำดับลำดับ เราที่ยิ่งแก่ลง ๆ เหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า ไม่อยากเอาไหนแล้วทุกวันนี้ ก็ถูกลไปอย่างนั้นแหละ เพื่อโลกสงสารนั้นละ เพื่อเราเราไม่สนใจอะไรกับมันแหละ แม้แต่เอายามาให้ก็อยากปาเข้าป่า อ้าว มันเป็นอย่างนั้นนะ มันไม่อยากยุ่งกับอะไรเลย ก็ทราบมันแล้วทุกสิ่งทุกอย่าง ควรเหยียวยากไปแค่นั้นแค่นั้น ไม่ควรเหยียวยากจะให้ยุ่งอะไรนักหนา นี่ยุ่งเหลือเกิน หน้าไหนมา นี่ยาดีอย่างนั้น หน้าไหนมา นี่ยาดีอย่างนี้ อยากปาเข้าป่าต่อหน้า หน้าไหนมากก็มีแต่ยาดี ๆ ทั้งนั้น ยาเทวดาสู้ไม่ได้

อย่างพ่อแม่ครูจารย์ท่านว่าให้เรา เรายังไม่ลืม เราเป็นไข้อยู่ในกระต๊อบเล็ก ๆ ลูกไม่ขึ้น ไข้มาลาเรียเสียด้วย นอนจมทั้งวันทั้งคืนเลย ยาไม่สนใจ ไม่เอา ท่านก็คิดยังไงไม่รู้ ให้พระเอายามาให้เรา ท่านให้พระเอายามาเม็ดหนึ่ง บอกว่านี่ยาท่านอาจารย์ให้เอามาให้ฉันเดี๋ยวนี้ โอ๊ย ไม่นั่นละ ว่าง์เลยแหละเรา ตกลงพระก็เลยถือกลับคืนไป ยาเม็ดนั้นแหละถือกลับคืนไปหาท่าน บอกว่าท่านไม่ฉัน พอได้ยาแล้วท่านมาเองนะคราวนี้ เปิดปุ๊บปั๊บเข้ามาเลย เราอยู่แคร์เล็ก ๆ เตี้ย ๆ นี่ยา เอ้า ฉัน ยานี้ยาเทวดาสู้ไม่ได้ ฉันเดี๋ยวนี้หายเดี๋ยวนี้ เออเลย หายเดี๋ยวนี้ละ ท่านยื่นเข้ามาจะทำยังไงเรา ก็ท่านยื่นเข้ามาเอง ตกลงเราก็ต้องได้จับฉัน ฉันแล้วตั้งแต่นั้นมาท่านไม่เคยถามว่า ยานี้เป็นยังไง ผลของมันเป็นยังไง เราก็ไม่เคยพูด ท่านก็ไม่เคยพูด ยาเทวดาสู้ไม่ได้แต่ไข้มันก็กระหน่ำอยู่อย่างนั้น อย่างนี้จะเกี่ยวกับพ่อแม่ครูจารย์

เราไม่ค่อยเกี่ยวกับหยูกกับยาอะไร เป็นอะไร เอ้า เป็นมา เรียนธรรมเรียนอยู่ในนี้ ว่าง์นั่นเลย ไม่เอายา คิดดูซิแต่ท่านให้เอามากก็ยังไม่ฉัน จนถึงต่อไปท่านถือมาเองคราวนี้ ยานี้ยาเทวดาสู้ไม่ได้ ท่านว่า เอ้า ฉัน หายเดี๋ยวนี้ ตกลงเราก็ได้ฉัน ฉันแล้วท่านก็เจียบเลย ท่านไม่เคยมาถามอีกนะ ว่าเป็นยังไงยา ไ้เราก็เจียบ ต่างคนต่างเจียบ ไม่ทราบไปไหนยาเม็ดนั้น ฉันลงไปแล้วมันก็ไข้ของมันอยู่อย่างนั้น ท่านก็เอามาให้อย่างนั้นละ ถ้าเด็ดจริง ๆ ท่านก็ทำอย่างนั้นพ่อแม่ครูจารย์มัน ท่านรู้นิสัยเรามันผาดโผนจริง ๆ เด็ดจริง ๆ ยาน้อยยามายุ่งว่าง์นั่นเลย เอ้า มีเท่าไรพืดกันอยู่ในนี้ ความเป็นกับความตายอยู่ด้วยกันนี้แหละมันจะไปไหน เรียนธรรมก็เรียนอยู่ด้วยกัน เพราะฉะนั้นถึงปิดเลยไม่มีอะไรมายุ่งได้เรื่องหยูกเรื่องยา เราไม่เอาจริง ๆ เป็นอะไรถึงไหนถึงกันเลย ชัดกันเลย ๆ ตลอด

ท่านเห็นนิสัยอย่างนี้ท่านก็เลยมาทำเอง เราเลยไม่ลืมพ่อแม่ครูจารย์มัน ถ้าเด็ดเสียจริงๆ ท่านก็เอาแหละ บิณฑบาตก็เหมือนกัน มีเท่าไรเอามาเท่านั้น จัดปั๊บปั๊บใส่บาตร เจ้าของนิดหน่อยเท่านั้นพอ จับยัดเข้าในข้างเสาแล้วออกไปปฏิบัติหน้าที่อาหารการขบฉันใส่บาตรท่าน อะไรสมควรไม่สมควรจัดใส่บาตรท่าน เราไม่เคยพูดนะว่าเราสมทานธุดงค์ในวัดนั้นมีเราองค์เดียว ท่านรู้หมดนะ พระจำนวนสักเท่าไรที่สมทานธุดงค์ไม่เกี่ยวข้องกับอะไรเลยนี้ใครรู้เมื่อไร ไม่รู้แน่ เราก้ไม่เคยพูด แต่ท่านก็รู้ด้วยอาการของเรา ได้มาปั๊บแล้วก็อย่างนั้น ไม่เคยสนใจกับอะไร ใครเอาอะไรมาให้ไม่เอาทั้งนั้น เอาเฉพาะของมาในบาตรจะเอาอะไรก็หยิบนิดหน่อยเท่านั้นพอ ฉันท้ไม่ได้ลืม

อยู่กับพ่อแม่ครูจารย์นี้ฉันทุกวันนั้นแหละไม่เคยเว้นไม่เคยอด แต่ไม่ให้อิ่ม อย่างมากก็ ๖๐% ถ้าไม่ฉันก็ไม่ได้ เพราะเกี่ยวข้องกับงานการของหมู่เพื่อน อยู่ในวัดในวาเราต้องคอยดูแลสอดส่องตลอดเวลา โอ๊ย ทุกข์มากนะอยู่กับพ่อแม่ครูจารย์ เพื่อความสงบเย็นของท่าน เรามาเองไม่ใช่ท่านนิมนต์มา มาให้ท่านลำบากทำไม เพราะฉะนั้นเราจึงต้องดูแลกันเองไม่ให้ไปกระทบกระเทือนถึงท่านแหละ บิณฑบาตได้มานิดหน่อยจัดใส่ปั๊บจับยัดเข้าในต้นเสา ออกจากนี้จัดบาตรท่าน อยู่อย่างนั้นตลอด ไม่เคยบอกใคร พระทั้งวัดพูดจริงๆ มีเราองค์เดียวทำอยู่อย่างนั้นตลอด ท่านรู้หมด นั่นเห็นไหมละ นอกนั้นไม่มีใครทำ มีเราองค์เดียวทำอยู่ในนั้น

สำหรับพระเถรกลัวมากอยู่นะกลัวเรา กลัวรองพ่อแม่ครูจารย์มันลงมา เพราะมาทะเล้งเราไม่ได้ มองดูกิริยามันก็เหมือนเสือโคร่งแล้วจะมาทะเล้งได้ยังไงใช้ไหม กิริยาปั๊บๆ ตลอดเวลากับเพื่อนกับฝูง จะมาทะเล้งเราได้อย่างไร มองดูกิริยาก้รู้แล้ว พอมองเห็นพระเถรนี้หลบระนาวไปเลย เราไปที่ไหนพระเถรนี้หลบเลย เพราะเอาจริงเอาจังทุกอย่างไม่ใช่ธรรมดา เวลาอยู่กับท่านฉันจึงหันก็ได้เท่านั้น ไม่เอามากกว่านั้น ฉันท้ไม่ให้อิ่ม ท่านก็ดูอยู่ทุกระยะๆ ใครจะทำยังไงก็ตามเราไม่สนใจกับใคร เราทำเฉพาะเรา ท่านรู้จนได้ๆ คิดดูซิเอาของมาใส่บาตรเรามีที่ไหนละ ไม่ใช่คุณนะ เราทำของเราอยู่อย่างนี้ บทเวลาท่านจะทำ ก็ของอยู่ในบาตรท่านนั้นแหละ เราเป็นคนจัดให้เองในบาตร เสรีจเรียบร้อยแล้วท่านเลือกเอาแต่ของดี ๆ มา

นั่งจวนจะฉันแล้ว ท่านเอาเวลาจนตรอกนะ เวลานั้นทำความสงบเรียบร้อย ท่านจัดของท่านอยู่ในนั้นแล้ว ปั๊บปั๊บมานี้เลยข้างๆ นี่ๆ ศรัทธามาสายๆ ท่านวางฉัน แล้วเปิดบาตรด้วยนะ ท่านจับบาตรเปิดปั๊บปั๊บใส่เลย เราก้นั่งทำเป็นหัวตออยู่นั้นเฉย ถ้าเป็นพ่อแม่ครูจารย์นี้หมอบเลย ฉันท้ให้ท่านนะเพราะความเคารพ ท่านจอมปราชญ์ เราจอมโง่ ไม่เชื่อจอมปราชญ์จะเชื่อใคร ท่านทำอย่างนั้นเราก้ฉันท้ให้ นานๆ ท่านมาทำที่หนึ่ง ท่านไม่ทำบ่อยนัก ละ นี่ท่านก็ทำ อย่างนั้นละกับเรา เพราะท่านรู้ ในวงคณะท่านดูหมัดนี้เป็นยังไงต่อยังไง

บิณฑบาตได้มาเท่าไรเท่านั้น ไม่ให้อิ่มนะ เพียงเท่านั้นพอ ถ้าหากว่าจะอด อดนี้มันต้องทรมานกำลังลงความเพียรชิตี นี่เกี่ยวข้องกับหมูกับเพื่อน อดอาหารไม่คุ้มค่ากัน ก็ต้องฉัน ฉันเพียงเท่านั้นแหละ ไม่เคยอดอยู่กับท่าน แต่ออกไปแล้วผิงเลยเชียว

ท่านรู้หมดเรื่องเหล่านี้ เพราะฉะนั้นการไปเที่ยวที่ไหนถ้าจะไปองค์เดียวนั้นท่านขึ้นทันทีเลย เออ ท่านมหาไปองค์เดียวนะ ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ เป็นอย่างนั้นตลอด ถ้าเราไปองค์เดียวท่านนั้นผางขึ้นเลยเที่ยว ชี้เลยเที่ยว สายมือ ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ เอาอย่างเด็ดเสียด้วย ให้ท่านไปองค์เดียวท่านมหา เพราะท่านรู้ความตั้งใจของเรา กลับลงมานี้มีแต่หนังสือห่อกระดูก ท่านดูทุกระยะนี้ ท่านคงจะว่าเดี๋ยวมันถึงมาหาเรา มาที่ไรเป็นอย่างนั้นทุกที ท่านก็ดูอยู่รู้ อยู่ เวลาอยู่กับหมูกับเพื่อนท่านก็สงสาร คือธรรมดาท่านไม่ยากให้ไปเที่ยวอยู่กับหมูคณะคอยดูแลพระเถรก็สงบรมเย็นดี เวลาเราออกไปคงจะมีระกะระกะอยู่ในนั้น ขวางหูขวางตาท่านให้ท่านเห็นจนได้นั้นแหละ เวลาเรากลับมานี้อาจจะต่างกัน เพราะฉะนั้นอาการของท่านจึงไม่อยากให้ไปไหน

พอเราทราบเรียนปรึกษาถึงเรื่องราวหน้าที่การงานในวัดอะไรๆ ถ้าไม่มีแล้วก็อยากทราบลาพ่อแม่ครูจารย์ไปประกอบความเพียรชำระระยะ เราบอกชำระระยะ ท่านนิ่งเลยนะ คือเกี่ยวกับหมูเพื่อน ถ้าเราไปแล้วเป็นอย่างนั้นๆ แน่ แต่ท่านก็คิดเห็นประโยชน์ส่วนใหญ่ของเรา พอเสียบๆ ท่านก็ว่า เออ จะไปก็ไป นั้น เรากลับเรียนปรึกษาเสียก่อนนะ ไม่ใช่อยู่ๆ กราบเรียนลาไปเลย ไม่เคยมีเรา ปรึกษาปรารภเรื่องการเรื่องงานเรื่องอะไรเรียบร้อยแล้วถ้าไม่มีอะไรก็คิดว่าอยากจะทราบลาไปเที่ยววิเวกประกอบความพากเพียรสักระยะหนึ่ง ท่านนิ่งเลยนะ เราดูก็รู้ อาการของท่านไม่อยากให้ไป เกี่ยวข้องกับหมูเพื่อน แต่ท่านก็คิดเห็นประโยชน์ส่วนใหญ่ของเรา

สุดท้ายท่านก็ลงใจ เออ จะไปก็ไปได้ ไม่ได้ว่าในเวลานั้นนะ หลังๆ นู่นท่านถึงว่าพอเราทราบเรียนให้ท่านทราบแล้วท่านก็นิ่งเฉยท่านจะว่าอะไรก็แล้วแต่ ถ้าท่านไม่พูดอะไรเราก็ไปไม่ได้ ไม่ไป แล้วท่านก็แสบออกมา เออ ท่านมหาอยากจะไปวิเวกประกอบความเพียรก็ได้ จากนั้นก็ต่อเงื่อนละที่นี้ แล้วจะไปทางไหนท่านถามนะ ถามทุกครั้งว่าจะไปทางไหน ไปที่องค์ คราวนี้ว่าจะไปทางนั้นๆ เอ้อ ดี ท่านเที่ยวหมดแล้ว เอ้อ ทางนั้นดีนะ แล้วจะไปที่องค์ ไปองค์เดียว ท่านผิงทันทีเลย เออ ท่านมหาไปองค์เดียว ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ เพราะท่านเห็นอาการของเราทุกอย่างแล้วนี่ กลับมาหาท่านมีแต่หนังสือห่อกระดูก มาธรรมดาไม่เคยมีว่าฉันเถอะนะ เคนตายลงมานั้นละ มาจากป่าจากเขา

ท่านดูอยู่ทุกระยะ บางที่ถึงร้องไห้ก็มี ท่านร้องเองนะ คือพอเราทราบท่านตัวนี้เหลือเหมือนทาสมันหมดทั้งตัว มันคงดีชานทำ พอทราบท่านนั้นท่านก็ เฮ้ย ทำไมเป็นอย่างนี้ล่ะ เราก็นิ่งคอยฟัง เขี่ยกับนก คอยฟัง จะไปตอบง่าย ๆ ไม่ได้นะ สักเดียวท่าน

กลัวเราจะใจอ่อนเปื่อยก มันต้องอย่างนี้จึงเรียกว่านักรบ นั่นเห็นไหมท่านกลัวเราอ่อนเปื่อยก มันต้องอย่างนี้จึงเรียกว่านักรบ ท่านเลยไม่ถามว่าเป็นโรคอะไรๆ เหลืองหมดทั้งตัวนะ ก็เพราะการทรมานเจ้าของ ทรมานร่างกายนี้ทรมานหนักมากอยู่นะ คือร่างกายเวลามีกำลัง มากมันทับ การภาวนาไม่สะดวก พอกดร่างกายลง กำลังความพากเพียรก็หุนหันขึ้นๆ ธรรมะก็ค่อยปรากฏขึ้น ถ้าส่งเสริมทางร่างกายธรรมะก็หมอบ จึงต้องได้อาศัยเรื่องการฝึก อยู่ตลอดเวลา ฝึกๆ อยู่อย่างนั้น

เรื่องการประกอบความพากเพียรเราทำอย่างนั้นมา มาอยู่กับหมู่กับเพื่อนก็ทำอย่างนั้น คิดดูอย่างอยู่หนองผิอนี้ใครมาทะเลาะเราได้ไม่มี พระนี่กลัวมากทีเดียว มองเห็นเรานี่ พวกพระพวกเถรนี่หลบๆ กลัว มันเหมือนเสือโคร่งตัวหนึ่ง ไปที่ไหนพับๆ เดี่ยวจี้แล้ว เป็นอย่างนั้นนะ เดี่ยวจี้แล้ว ใครจะไม่กลัวเมื่อเป็นอย่างนั้นแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างของได้มา เราไม่เคยเกี่ยวอันหนึ่ง เหมือนว่าเป็นการเพิ่มอำนาจในตัว ก็เราไปเป็นธรรมอยู่เป็นธรรม เราไม่ได้หวังอะไรทั้งนั้น แม้ที่สุดพ่อแม่ครูจารย์โปะเอามาให้อย่างนี้ ท่านเห็นว่าเราไม่เอาอะไรเลย ท่านก็รวบรวมของไว้บางที ประกาศกับพระ ของเหล่านี้ใครอย่ามายุ่ง ขนาดนั้นนะ ถ้าท่านมาไม่มาเอาเสียก่อน ใครมายุ่งไม่ได้ ท่านรวบรวมไว้หมด อย่างนั้น นะกับเรา

อ้าว จะเอาอะไรเอา เลือกเอาของอยู่นี้ ไปเอา จะเอาอะไร ท่านว่าของท่านเอง เราก็เฉย นี่เอา จะเอาอะไรเอา พวกไตรจีวร พวกผ้าขาว พวกอะไรๆ นั้นแหละเครื่องบริวาร แต่ก่อนผ้าห้ายาก ไม่เหมือนทุกวันนี้ เราก็ไม่เคยเอาอะไร ท่านมอบให้แจกบริวารเวลาเขามา ทอดผ้าป่า เราเป็นคนจัดแจกให้เรียบร้อยหมด แต่เราไม่เคยแตะ ไม่เอา ครั้นพอเราไปแล้ว ท่านว่า ท่านมาเอาอะไรละ ว่าท่านไม่เอาอะไร ทือ ท่านไม่เอาอะไร ท่านมาทำก็เป็นเรื่อง ท่านมาทำ เรื่องเราก็เป็นเรื่องเรา มันทำไมโง่งนักพระเหล่านี้ละ เอาแล้วนะที่นี้ ท่านไม่เอาเรา จะพิจารณาอย่างไรอีกแห่งหนึ่งของเรา มันไม่มีหรือปัญญาละ นุ่นเห็นไหมละ นั่นละเหตุเกิดแล้ว

พอกจากนั้นมาของมาอะไรท่านรวมไว้หมด ใครอย่ามาแตะ ถ้าท่านมาไม่มาเอา เสียก่อนใครแตะไม่ได้ อู๋ย เอาใหญ่ เป็นอย่างนั้นละ นี่เราอยู่กับท่านอย่างนั้นตลอดมา ไม่ได้ยอ เพราะเราไปมุ่งธรรมล้วนๆ เราไม่มุ่งอะไรทั้งหมด จีวรก็มีผ้าไตรจีวรเท่านั้น ไม่มีมากกว่านั้น กับผ้าอาบน้ำ หน้าหนาวหน้าร้อนไม่มีผ้าห่ม ไม่เอา จนกระทั่งท่านเอาผ้าห่ม ไปบังสกุลให้เรา ฟังซินะ เราสืบถามดูท่านเคยทำที่ไหน ว่าไม่เคย ไม่เคยทำที่ไหน แน่ก็อย่างนั้น ผ้าห่มก็เป็นผ้าห่มของท่านห่มอยู่ทุกวัน ก็เราดูแลเราตากเราเก็บเราพับอะไร เรียบร้อยทุกวันอยู่ตลอดเวลา ท่านเอาผ้าผืนนั้นมาบังสกุลให้เรากลางที่นอน กลางเสื่อ วางไว้ เราไปดู อ้าว ใครเอาผ้ามาบังสกุลนะ ไปดู โอ้ย ผ้าผืนนี้เป็นผ้าพ่อแม่ครูจารย์ ถ้าจะเอา

ผืนใหม่ก็กลัวเราไม่ใช่ เลยต้องเอาผ้าที่ทันท่อมแล้วมา ก็อย่างนั้นละ ถ้าเป็นอย่างนั้นเราก็ ท่อมให้อยู่ในวัดนั้นแหละ พอออกไปแล้วก็หายเลย นี่เป็นปรกติ เราตัดขนาดนั้น

บางคืนนอนไม่หลับ เอ้า ไม่หลับเป็นไม่หลับ ที่จะให้เอาผ้าท่อมมาคลุมมาหุ้มมาห่อ ไม่มีเลย มีผ้าสามผืนเท่านั้นให้เท่านั้น จะเป็นก็เป็น ตายก็ตาย บางคืนนอนไม่หลับตลอดรุ่ง มี มันทหนาวมาก ๆ นอนไม่หลับเลย เอ้า ไม่หลับก็ไม่หลับ แต่ที่จะให้หาผ้าท่อมใหญ่มาไม่มี อยู่อย่างนั้น ท่านตามรู้หมด ๆ เราทำอะไร นี่พูดถึงเกี่ยวกับพ่อแม่ครูจารย์มั่น เราเกี่ยวกับ หมูกับคณะได้ยุ่ง เวลาอยู่กับท่านแหม ไม่ใช่เล่น ๆ นะ ทุกข์มากที่สุดเลย คอยสอดคอย ส่องดูแลพระเณร เพื่อความสะดวกสบายของท่าน ไม่ให้มีอะไรกระทบกระเทือนท่าน เพราะพวกเรามาเอง มาแล้วอย่าให้ระเกะระกะขวางหูขวางตาท่าน ที่นี้เราก็ต้องสอดส่อง ตลอด

เวลาเราจะลาท่านไปเพื่อยุติการของท่านแปลก ๆ อยู่ทุกครั้งนะ แต่ท่านก็ จำต้องให้ไป เพราะเห็นประโยชน์ส่วนใหญ่ของเรา เวลาลาที่แรกนี่เลย เฉยเลย เรากราบ เรียนแล้วก็แล้วแต่ท่านจะพิจารณาอย่างไร ท่านจะแยบออกมาเอง สักเดี๋ยวได้โอกาสท่านก็ แยบออกมา เออ ที่อยากจะไปเที่ยวนั้นก็ไปได้ ท่านว่าอย่างนั้นนะ ถ้าท่านไม่พูดอย่างนั้น เราไปไม่ได้นะ ขนาดนั้นละพ่อแม่ครูจารย์มั่น แล้วเราเคารพท่านอย่างนั้นเหมือนกัน ไม่มีที่ จะพรวดพราดไปเลย ลาเลยไปเลยไม่มี ต้องปรึกษาหารือเรียบร้อยแล้วค่อยไป ๆ เพราะ จอมปราชญ์ของเล่นเมื่อไร

เวลาเราจะไปที่ไหน ๆ เราต้องบอกพระที่ตามใกล้ชิดท่านให้ระวังทุกอย่าง ท่านจะ พูดมีเล่ห์มีเหลี่ยมทดลองสติปัญญาของพวกเรานะ บอก ท่านพูดอะไรจะไปตอบง่าย ๆ ไม่ได้นะ บอกขนาดนั้นนะ ให้ฟังให้ดี หากว่าท่านจะให้ตอบจริง ๆ ท่านจะย้าเข้ามาอีก หือ ๆ เข้ามาแล้ว เออที่นี้ตอบเสีย ควรจะตอบมากน้อยก็ตอบเสีย ถ้าท่านถามธรรมดาคงอย่า ตอบนะ ไม่ได้นะ สอนไว้หมดก่อนที่เราจะไปไหน อยู่กับท่านก็ฟังพอแล้วนี่

มีขบขันอันหนึ่งนะ ขบขันมาก ใ้เรามันก็คือแบบหนึ่ง คือคือแบบตลกแบบเล่นนั้นแหละ นิสัยอันนี้มันมี เราเดินตามหลังท่านไป ใ้หมูสองตัวมันน่ารักเสียด้วย ตัวเท่า กระโถนนี่ กำลังน่ารัก เขาขุดดิน ท่านเดินไป เขาขุดดินอยู่ข้าง ๆ ขุดหัวหญ้าหัวหมูกิน ท่านไป นี่เห็นไหม ว่าอย่างนั้นนะ มีอยู่นั้นละอุปาสอนเรามีตลอด ท่านพูดไปเฉย ๆ ท่าน ไม่มีกิริยาอะไร นี่ที่มันขบขันมาก นี่เห็นไหมหมูสองตัวนี้เขามีจอมมีเสียมที่ไหน เขามีแต่ จมูกเขาขุดกิน ๆ เห็นไหมนั้น พวกเราหาจอบหาเสียมจะเป็นจะตาย ท่านพูดของท่านสบาย นะ ท่านพูดแบบสบายเลย เราก็ฟังตามหลัง นี่เขามีแต่จมูกเขาขุดกินไปอย่างสบาย ๆ เห็น ไหม พวกเราหาจอบหาเสียมจะเป็นจะตายมาขุด เขาไม่ต้องหา ดุชิหมูสองตัวนี่

ลูกหมูกำลังน่ารัก พอท่านเดินผ่านไป มันจะแก่งขนาดไหนหมูสองตัวนี้ เรานึกในใจของเรานะ หมูสองตัวนี้มันจะแก่งขนาดไหนมาเหยียบหัวคนได้ หมูนี้มันของเล่นเมื่อไร เขาไม่ต้องหาจอบหาเสียมเขาขุดกินได้อย่างสบาย มนุษย์เราหาจอบหาเสียมแทบเป็นแทบตาย สู้หมูไม่ได้ ท่านว่า ที่นี้เราก็ก่ออยู่ลึก ๆ นั่นละเราแก้แบบตลกของเรา พอเดินฉากไป มันจะแก่งขนาดไหนหมูสองตัวนี้ พอเดินผ่านเราก็ก้อปลายเท้าสอดไปนี่ เขาก็ก๊อขึ้นเขาตีนผ้าเท้าเราที่แห่ย์ออกไป เขาก็โดดทั้งสองตัวหงายท้องขึ้นฟ้า เขาขุดหัวหญ้าแห้วหมูนั่นละ เขาแก่งกว่าคน ที่นี้เวลาคนสอดเท้าไปเขาโดดตกลงทั้งสองตัว อ้าวใครไปทำหมู อยู่ดี ๆ ทำไมร้องก๊อ เราก็ก๊อเฉยไม่ตอบ เราทดลองวิชาเขามันแก่งกว่ามนุษย์นะเรานึกในใจ

ท่านแล้วไปแล้วนะ แต่เราไม่แล้ว ที่นี้พอไปถึงที่เขาทำเป็นที่ ๆ ไว้ให้พรก่อนจะกลับมา เขารวมใส่บาตรเสร็จเรียบร้อยแล้วก็จะนั่งให้พรแล้วก็มา พอไปถึงนั้นแล้วเราให้พรไม่ได้เลย ไอ้หมูสองตัวนั้นทำให้เราให้พรไม่ได้ ท่านก็เลยสัพพี ดิโย องค์เดียวไปเรื่อย วันนั้นสองหนนะเราก็ก๊อไม่ลืม มันขบขันจริง ๆ นี่ พอไปสุดท้ายแล้วกลับมาอีกบ้านสุดท้าย นี่ก็เป็นคณะหนึ่งจะให้พรเขา พอรับบาตรเสร็จเรียบร้อยแล้วก็กำลังเริ่มนั่งจะให้พร ไอ้หมูสองตัวกำลังน่ารักนั่นแหละมันหยอกหรือมันกัดกันก็ไม่วู้ ตัวนี้เอานี้จัดอีกตัวตกเข้าไปในกอไผ่ ตกเข้าไปในกอไผ่แล้วยังจัดเรื่อยอยู่ ตัวนี้ร้องก๊อ ๆ ตัวนี้ยังจัดตลอด ท่านพูดนำขบขันนะคือท่านพูดท่านไม่มีอะไร แต่เรามันเป็นบ้านะซี

คือหมูเขาทะเลาะกันกัดกัน หมูตัวนี้จัดหมูตัวนั้นเข้าไปในหนาม ร้องก๊อ ๆ ทางนี้ยังจัดตลอด ที่นี้ท่านก็เลยพูด โอ้ ไอนี้ก็ยังไม่รู้จักแพ้จักชนะ มันขบขันตรงนั้นนะท่านพูด ท่านพูดเฉยนะท่านไม่มีอะไร เราเลยจะตาย มันไม่รู้จักแพ้จักชนะ เขายอมแล้วร้องก๊อ ๆ มันยังตันอยู่ นักมวยเขายังรู้จักแพ้จักชนะ ไอนี้ไม่รู้จักแพ้จักชนะ จัดตลอด ๆ เราเลยจะตาย ที่นี้พอท่านเริ่มให้พร ท่านยถา...พอถึงสัพพีเราจับไม่ได้ ท่านก็สัพพีไปเรื่อย พอออกมาพ้นจากบ้านมาแล้ว พระเณรก็ไปกันหมดแหละ เพราะเราเป็นคนตามหลังท่านสององค์เท่านั้น ท่านจะพูดอะไรก็คอยฟังไป พอออกมาแล้วท่านก็ว่า ไหนท่านมหา ให้พรสองหนทำไมไม่รับพร ทำอะไรอยู่ โอ๊ย มันอดขบขันไม่ได้ไอ้หมูสองตัวนั้น ฮี ประสาหมู ไอ้เรายังเพิ่มเข้าอีก เรายังจะตาย ประสาหมู ท่านว่า เราเลยจะตาย

นั่นละสองหนให้พรไม่ได้เลย ก็เป็นเรื่องของท่านนั่นละเป็นผู้ทำเอง ท่านว่าหมูแก่งเราก็ก๊อเลยลองความแก่ง เอาเท้าสอดเข้าไป เขาตีนผ้าเท้าเขาโดดตกลงคลอง คือดินเขาเอามาพูนถนน มันเป็นคลองอยู่ที่นี่ พอเราสอดเท้าเข้าไป เขาก็ก๊อขึ้นโดดตกลงไปในคลอง ท่านถามเราก็ก๊อ เวลาไปให้พรให้ไม่ได้เลย เวลาขากลับมาอีกไอ้สองตัวมันกรรมเวระอะไรก็ไม่วู้มากัดกันอีก จัดกันใส่ในกอไผ่หนาม ร้องก๊อ ๆ ตัวนี้ยังจัดตลอด ท่านเลยวู้ ไอนี้ไม่รู้จักแพ้จักชนะ ตั้งแต่นักมวยเขาแพ้เขายังรู้ว่าแพ้ ไอนี้จัดตลอด ไม่รู้จักแพ้จักชนะ ท่านก็ว่าเท่านั้น

แหละ เรามันจะตายละซี นี่จะกลับออกมาท่านจึงมาถาม ว่าไงท่านมหา ให้พรสองหนสามหนเสียเลยเป็นยังไง โอ๊ย มันอดขบขันหมูสองตัวไม่ได้ ฮี ประสาหมู แล้วท่านก็เดินของท่านไป เราไม่ลืมนะ อย่างนั้นละนิสัยของท่านไม่มีอะไร เรียบตลอด แต่เรามันจะตาย เอาละพูดเท่านั้นละวันนี้ไม่พูดมาก สุดท้ายลงหมูสองตัวนะ สองตัวนี้กับสองตัวนี้ สองตัวนี้เขาขูดแก่ง คนสู้ไม่ได้ ไอ้สองตัวนี้ไม่รู้จักแพ้จักชนะ เอาละที่นี้ละ พอ

ไอ้ หัวเราะแทบเป็นแทบตายไอ้หมูสองตัวนั้นนะ หมูคู่นั้นกับหมูคู่นี้ ตัวเท่ากันละน่ารักเหมือนกัน ท่านพูดเฉยนะ เราผู้ฟังมันจะตายมันขบขัน นี่เห็นไหมละ หมูสองตัวนี้เขาขูดกินสบายๆ เขาไม่ต้องหาจอบหาเสียมเหมือนเรา เขาไปไหนเขาไปสบายขูดกินเลย ไอ้เราหาจอบหาเสียมแทบล้มแทบตาย สู้หมูไม่ได้ ท่านพูดเหล่านี้ท่านมีแงอันหนึ่งสอนเขาข้างหลัง เข้าใจไหม คนทั้งหลายไม่รู้เรื่องนะ เพราะฉะนั้นเราจึงได้บอกพระ ท่านพูดอะไรอย่าไปตอบนะ ให้ฟังให้ดี อุบายวิธีการต่างๆ นี่ท่านจะออกมาเป็นแงธรรมะๆ ทั้งนั้นๆ เราบอกตลอดบอกพระ ท่านพูดถึงเรื่องหมู ความฉลาดของเขา ท่านก็รู้อยู่แล้วประสาหมู ประสาคนท่านก็รู้อยู่ แต่ท่านหาอุบายสอนคน สอนคนคนแบบเราละซี ก็ต้องทดลองความฉลาดของหมูละซี บทเวลาหมูได้ตกคลองไม่เห็นฉลาดวะ

ท่านเป็นอย่างนั้นละนิสัยพ่อแม่ครูจารย์มัน อู๊ย จับไม่ได้นะ ไม่มี เท้าที่เราคบค้าสมาคมกับครูบาอาจารย์ทั้งหลายมานี้เรายกท่านเป็นเอกเลย กิริยาอาการทุกอย่างจับไม่ได้เลย พูดแบบเฉยเลย ไอ้เราจะตายนั้นซีผู้ตามหลัง นี่ละพ่อแม่ครูจารย์ จึงว่าปรมาจารย์ชั้นเอกอู๊เลย ทุกอย่างเรียบหมดหาที่ผิดพลาดไม่ได้ เอาละให้พร

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz